Makro: Bütçe dengesi 2020 yılında 172,7 milyar TL açık verdi...

Bütçe dengesi, Aralık ayında 40,7 milyar TL açık verdi. Aralık ayında da merkezi yönetim bütçe gelirleri, ekonomik aktivitedeki toparlanmanın etkisiyle güçlü artış göstermeye devam etti; yıllık %34 arttı. Merkezi yönetim bütçe harcamaları ise yıllık %32 artış gösterdi.

Böylece 2020 yılının tamamında bütçe açığı 172,7 milyar TL ile, Yeni Ekonomi Programında (YEP), öngörülen 239,2 milyar TL tutarının altında gerçekleşti. **2019 yılında ise bütçe açığı 124,7 milyar TL idi. 2020 yılında bütçe açığının m**illi gelire oranı (tahmini) yaklaşık %3,6. YEP'da milli gelire oran olarak %4,9 öngörülmüş idi. **Bütçe açığının YEP tahmininin altında gerçekleşmesinde, vergi gelirlerinin ivmelenen ekonomik büyüme ile hızlı artışı etkili oldu.**

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2021 yılı için bütçe açığının milli gelire oran olarak %3,5'i seviyesinde tutmayı, yeni hedef olarak belirlediklerini açıkladı. YEP'da 2021 yılı için tahmin %4,3 idi.

Faiz dışı denge ise 2020 yılında 38,8 milyar TL açık verdi; YEP'da 2020 yılında faiz dışı dengenin ise 101,8 milyar TL açık vereceği tahmin ediliyordu.

- **Merkezi yönetim bütçe gelirleri Aralık'ta yıllık %34, yılın tamamında ise yıllık %17,6 arttı; 1029,5 milyar TL'de**. YEP'da yıl sonu tahmini 973 milyar TL idi.

  - **Vergi gelirleri:** Vergi gelirleri, salgının ilk döneminde zayıf seyretmesinin ardından, yılın ikinci yarısında iç talep ve ithalat artışı kaynaklı dolaylı vergi gelirlerinde görülen artışın etkisiyle hızlı yükseliş gösterdi. Aralık'ta yıllık %29,4, yılın tamamında %23,6 artış gösterdi; 833 milyar TL. Vergi türlerinin detayına bakıldığında;
    - İç talepteki toparlanmayla birlikte dahilde alınan katma değer vergisi yıllık %74,3, özel tüketim vergisi %54,8 arttı. İthalattaki artışın sürmesiyle birlikte, ithalde alınan katma değer vergisinde de artış devam etti ve yıllık %26,5 arttı.
    - Gelir vergisi ise yıllık %8,3, kurumlar vergisi ise %12 arttı.

- **Merkezi yönetim bütçe harcamaları Aralık'ta yıllık %32, yılın tamamında ise yıllık %20 artarak 1.202 milyar TL'ye yükseldi. 2020 Yeni Ekonomi Programı yıl sonu tahmini 1.212 milyar TL idi.**

  - **Faiz hariç harcamalar Aralık'ta yıllık %32,8, Ocak-Aralık döneminde ise %18,7 arttı; 1068 milyar TL.**
    - Cari transferler (sosyal güvenlik vb.gibi) Aralık'ta yıllık bazda %37, mal ve hizmet alımları yıllık %25 artış gösterdi.
    - Yatırım harcamalarını da içeren sermaye giderleri artmaya devam etti; Aralık'ta yıllık %48 artış gösterdi.
    - Personel giderleri Aralık'ta yıllık %6 arttı.
  - **Faiz harcamaları Aralık'ta yıllık %17, yılın tamamında %34 arttı; 134 milyar TL oldu.**

Makro: Bütçe dengesi 2020 yılında 172,7 milyar TL açık verdi...

Bütçe Dengesi (milyar TL)

(milyar TL)	Aralık 2019	Aralık 2020	Mutlak Fark	Yıllık % Değ.	Ocak-Aralık 2019	Ocak-Aralık 2020	Yıllık % Değ.	YEP 2020 Yılsonu Tahmini
Harcamalar	104,6	138,2	33,6	32,2%	1000,0	1202,2	20,2%	1212,3
1) Faiz Hariç Harcamalar	**100,4**	**133,4**	**32,9**	**32,8%**	**900,1**	**1068,3**	**18,7%**	**1074,9**
- Personel Giderleri	17,0	18,1	1,0	6,0%	249,9	287,8	15,2%	
- Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	3,6	3,9	0,2	6,7%	43,0	48,3	12,2%	
- Mal ve Hizmet Alımları	17,4	21,7	4,3	24,9%	84,4	96,4	14,3%	
- Cari Transferler	38,3	52,5	14,3	37,3%	400,3	498,0	24,4%	
- Sermaye Giderleri	17,5	25,9	8,4	48,2%	80,7	92,9	15,1%	
- Sermaye Transferleri	3,0	5,9	3,0	100,2%	16,3	15,2	-7,0%	
- Borç Verme	3,7	5,3	1,6	44,8%	25,4	29,7	16,9%	
2) Faiz Harcamaları	**4,2**	**4,9**	**0,7**	**17,4%**	**99,9**	**134,0**	**34,0%**	**137,4**
Gelirler	72,8	97,6	24,8	34,0%	875,3	1029,5	17,6%	973,1
1) Genel Bütçe Gelirleri	**70,1**	**93,4**	**23,3**	**33,3%**	**847,7**	**1000,0**	**18,0%**	
- Vergi Gelirleri	60,6	78,5	17,9	29,4%	673,9	833,1	23,6%	
- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1,6	1,4	-0,2	-15,0%	93,7	59,4	-36,6%	
- Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	-2,3	0,3	2,6	-115,0%	7,0	10,4	49,1%	
- Faizler, Paylar ve Cezalar	8,0	11,6	3,6	44,9%	64,5	88,4	37,1%	
- Sermaye Gelirleri	2,0	1,5	-0,5	-25,0%	7,1	7,5	6,0%	
- Alacaklardan Tahsilat	0,1	0,1	0,0	-11,0%	1,5	1,2	-23,4%	
2) Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	**2,3**	**3,6**	**1,4**	**59,0%**	**20,9**	**21,7**	**3,7%**	
3) Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	**0,4**	**0,5**	**0,1**	**22,7%**	**6,7**	**7,8**	**16,5%**	
Bütçe Dengesi	-31,8	-40,7	-8,9	27,9%	-124,7	-172,7	38,5%	-239,2
Faiz Dışı Denge	-27,6	-35,8	-8,2	29,5%	-24,8	-38,8	-	-101,8

Bu rapor Akbank Ekonomik Araştırmalar tarafından hazırlanmıştır.

Ekonomikarastirmalar@akbank.com

Dr. Fatma Melek – Baş Ekonomist

Fatma.Melek@akbank.com

Dr. Eralp Denktaş, CFA

Eralp.Denktas@akbank.com

M. Sibel Yapıcı

Sibel.Yapici@akbank.com

Meryem Çetinkaya

Meryem.Cetinkaya@akbank.com

YASAL UYARI: Bu rapor ve yorumlardaki yazılar, bilgiler ve grafikler, ulaşılabilen ilk kaynaklardan iyi niyetle ve doğruluğu, geçerliliği, etkinliği velhasıl her ne şekil , suret ve nam altında olursa olsun herhangi bir karara dayanak oluşturması hususunda herhangi bir teminat, garanti oluşturmadan, yalnızca bilgi edinilmesi amacıyla derlenmiştir. İş bu raporlardaki yorumlardan; eksik bilgi ve/veya güncellenme gibi konularda ortaya çıkabilecek zararlardan Akbank TAŞ, Ak Yatırım AŞ ve çalışanları sorumlu değildir. Akbank TAŞ ve Ak Yatırım AŞ her an, hiçbir şekil ve surette ön ihbara ve/veya ihtara gerek kalmaksızın söz konusu bilgileri, tavsiyeleri değiştirebilir ve/veya ortadan kaldırabilir. Genel anlamda bilgi vermek amacıyla genel yatırım tavsiyesi niteliğinde hazırlanmış olan iş bu rapor ve yorumlar, kapsamlı bilgiler, tavsiyeler hiçbir şekil ve surette Akbank TAŞ ve Ak Yatırım AŞ'nin herhangi bir taahhüdünü içermediğinden, bu bilgilere istinaden her türlü özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, gerçekleştirilecek işlemler ve oluşabilecek her türlü riskler bizatihi bu kişilere ait ve raci olacaktır. Bu nedenle, işbu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgilere dayanılarak özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, gerçekleştirilecek işlemler nedeniyle oluşabilecek her türlü maddi ve manevi zarar, kar mahrumiyeti, her ne nam altında olursa olsun ilgililer veya 3. kişilerin uğrayabileceği doğrudan ve/veya dolayısıyla oluşacak zarar ve ziyandan hiçbir şekil ve surette Akbank T.A.Ş, Ak Yatırım A.Ş ve çalışanları sorumlu olmayacak olup, ilgililer, uğranılan/uğranılacak zararlar nedeniyle hiçbir şekil ve surette her ne nam altında olursa olsun Akbank TAŞ, Ak Yatırım AŞ ve çalışanlarından herhangi bir tazminat talep etme hakkı bulunmadıklarını bilir ve kabul ederler. Bu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgiler "yatırım danışmanlığı" hizmeti ve/veya faaliyeti olmayıp, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamındadır; yatırım danışmanlığı hizmeti almak isteyen kişi ve kurumların, iş bu hizmeti vermeye yetkili kurum ve kuruluşlarla temasa geçmesi ve bu hizmeti bir sözleşme karşılığında alması SPK mevzuatınca zorunludur. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamında genel olarak düzenlendiğinden, kişiye özel rapor, yorum ve tavsiyeler içermediğinden mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.